

Sreda, 16. oktober 2013

8.30–9.00	Registracija
9.00–9.30	• Uvodni pozdrav dr. Bojane Rogelj Škafar, direktorice Slovenskega etnografskega muzeja • Slavnostna predaja kipa dr. Rajka Ložarja, avtorja Franceta Goršeta, ki ga Slovenskemu etnografskemu muzeju podarjajo njegovi nečakinji, gospa Marija Aksmanovič in mag. Helena Ložar - Podlogar, ter nečak dr. Tom Ložar • Pozdravni govor gospoda Silvestra Gaberščka, sekretarja na Direktoratu za kulturno dediščino Ministrstva za kulturo RS

I. Praznik muzeja – muzej o praznovanjih *moderator Vito Hazler*

9.30–10.00	Polona Sketelj	Vrata kot simbolni prehodi življenja
10.00–10.30	Janja Žagar	Osebni videz kot obeležje praznovanja
10.30–11.00	Nena Židov	Tradicionalna pustovanja kot del lokalne, regionalne in nacionalne identitete
11.00–11.15		Odmor
11.15–11.45	Sonja Kogej Rus	Dediščina – prazniki – ustvarjanje pri otrocih
11.45–12.15	Maja Kostric	Kako praznike praznujemo?: Rezultati anketnega vprašalnika o praznikih in praznovanjih na Slovenskem
12.15–12.30		Diskusija
12.30–14.00		Kosilo za referente v Kavarni SEM

II. Prazniki v historični perspektivi *moderatorica Maja Godina Golija*

14.00–14.30	Marjetka Balkovec Debevec	Šolski prazniki in praznovanja
14.30–15.00	Ana Bezek, Ana Vrtovec Beno	»Kaj takega še nismo doživeli na Slovenskem«: O organizaciji in izvedbi veselic za postavitve Prešernovega spomenika
15.00–15.30	Mojca Zajc	Las Fallas – odličen prikaz interpretacije kulturne dediščine s tradicijo in z elementi sodobnosti
15.30–15.45		Odmor

PROGRAM

15.45–16.15	Miha Poredoš	Praznovanje Virgen de Cocharcas na prehodu med tradicijo in sodobnostjo: Spreminjanje identitet in statusov prebivalcev Sapallange
16.15–16.45	Maja Dolinar	Praznovanje Eid–Al–Adha v sodobnem Maroku: Pomen žrtvovanja živali
16.45–17.00		Diskusija
17.00–17.15		Odmor

17.15 Voden ogled razstave Vrata – prostorski in simbolni prehodi življenja *Polona Sketelj*

Četrtek, 17. oktober 2013

III. Prostorske in družbene razsežnosti praznikov 1 *moderatorica Nena Židov*

9.00–9.30	Marija Klobčar	Opređeljeni z ritualom: Ideološke, družbene in prostorske razsežnosti pokopavanja pusta v Kamniku
9.30–10.00	Urša Šivic	Glasba – bistveni ali obrobni element sodobnega koledovanja
10.00–10.30	Mojca Ravnik	Naborniki v letnih šegah vasi Ukve v Kanalski dolini
10.30–11.00	Borut Žerjal, Juš Škraban	»Fantovska Boljunc«: Praznovanje prvega maja v Boljuncu
11.00–11.15		Odmor
11.15–11.45	Vito Hazler	Vinski svetniki – zavetniki vinske letine in vina
11.45–12.15	Mojca Ramšak	Vinske kraljice kot blagovne znamke
12.15–12.30		Diskusija
12.30–14.00		Kosilo za referente v Kavarni SEM

IV. Prostorske in družbene razsežnosti praznikov 2 *moderatorica Marija Klobčar*

14.00–14.30	Saša Poljak Istenič	Prazniki med dediščino, identiteto in trajnostnim razvojem
14.30–15.00	Tjaša Rotar Kokalj	Praznična prehrana v vasi Zabrekve nad Škofjo Loko – med tradicijo in sodobnostjo: Od obdobja med obema svetovnima vojnama do danes
15.00–15.30	Anja Moric	Praznovanja kočevskih Nemcev v ZDA, Kanadi, Avstriji in Nemčiji: Med tradicijo in sodobnostjo
15.30–16.00		Sklepna diskusija
16.00–16.15		Odmor

Marija išče prenočišče. Globasnica/Globasnitz, Podjuna, december 2012. Kamera Andrej Dular, Nadja Valentinčič Furlan, montaža Nadja Valentinčič Furlan, produkcija SEM 2013, za razstavo Vrata, prostorski in simbolni prehodi življenja, 11'.

Šega Marija išče prenočišče je spomin na Marijino in Jožefovo iskanje zavetja v Betlehemu. V Mali vasi pri Globasnici Marijin kip pred božičem potuje iz cerkve v nekaj hiš, potem pa se vrne v cerkev. Vaščani v sprevedu pojejo in molijo, tudi slovo od hiše in sprejem v novo hišo potekata po ritualnem obrazcu.

Blagoslov domačije Pri Ovnovih na predvečer svetih treh kraljev. Zadobrova, 5. januar 2012. Raziskava Polona Sketelj, kamera in montaža Nadja Valentinčič Furlan, produkcija SEM 2013, za razstavo Vrata, prostorski in simbolni prehodi življenja, 12'. Sveti trije kralji so se prvi poklonili novorojenemu Jezusu in ga obdarovali s kadilom, z zlatom in miro. Tudi v Sloveniji se je na predvečer svetih treh kraljev ohranil blagoslov domov z molitvijo, s kadilom in posvečeno vodo. Pri Ovnovih na vrata gospodarskih stavb narišejo tri križe, na hišna vrata pa tudi začetnice imen Gašperja, Mihe in Boltežarja. Ko figure svetih treh kraljev postavijo v jaslice, se družina zbere v kuhinji.

56. Kravji bal v Bohinju. Bohinj, september 2012. Kamera Nena Židov, montaža Boštjan Abram, produkcija SEM 2013, 15'.

Kravji bal v Bohinju ima svoj izvor v šegi, povezani z vračanjem krav in pastirjev s poletne planinske paše. Leta 1954 se je začela šega spreminjati v bohinjsko turistično prireditev, ki jo sedaj obišče okoli 40.000 ljudi. Turistično prireditev sestavljajo predstavitev avtohtonih krav cik, glasbeni program, nastopi folklornih in drugih skupin, sejem izdelkov domače obrti ter bogata ponudba hrane in pijače.

Trojni praznik Rutarjev in Grantarjev. Rut, Grant, september 2011. Kamera in montaža Nadja Valentinčič Furlan, produkcija SEM 2011/12, 25'.

Rutarji in Grantarji so stoletnico svojega Prostovoljnega gasilskega društva praznovali 17. septembra 2011. Na ta dan goduje vaški zavetnik sv. Lampret, ki ga zadnja leta povežejo s praznikom lipe, zato je prvi del dogodkov potekal pod mogočno, v sredini votlo lipo, drugi del pa v šotoru pri gasilskem domu. Med gosti so bili vaščani še posebej veseli delegacije iz tirolskega Innichena v Pustriški dolini v Italiji. Rutarje in Grantarje s Tirolsko namreč veže rodovna in zgodovinska vez, saj je Oglejski patriarh zgornji del Baške grape v trinajstem stoletju poselil s Tirolci.

Postavljanje majskega mlaja. Drašiči v Beli krajini, april 1994. Raziskava in kamera Andrej Dular, montaža Nadja Valentinčič Furlan, produkcija SEM 2008, 5'.

Postavljanje majskega mlaja je šega, ki so jo v belokranjski vasi Drašiči ohranili vse do današnjih dni. Poteka v okviru fantovske oziroma vaške skupnosti, vendar je sedaj zgolj navada, katere protagonisti se sicer zavedajo izročila iz časa pred drugo svetovno vojno, prvotni pomen in funkcija tega dejanja pa sta že zbledela.